

Faglig oppdatering, nettverksbygging og inspirasjon!

nasjonal fagkonferanse i offentlig revisjon

25–26 oktober 2010

Hovedtemaer

- Forventninger til og erfaringer med revisor •
- Intern kontroll og forebygging av misligheter •
- Utvikling innenfor metoder og standarder •

Målgruppe

Alle som er interessert i revisjon,
styring og kontroll i offentlig sektor

Sted

Clarion Hotel Oslo Airport, Gardermoen

program

Nasjonal fagkonferanse

25/10
mandag

Temaer for dagen:

- Forventninger til og erfaringer med revisor
- Intern kontroll og forebygging av misligheter

09.00 Kaffe, te, rundstykker, registrering

09.50 Praktisk informasjon

- ▶ Møteleder Kristin Amundsen, avdelingsdirektør i Riksrevisjonen

10.00 Åpning

- ▶ Riksrevisor Jørgen Kosmo

i Jørgen Kosmo er riksrevisor og har lang og bred erfaring som politiker. Han har vært Stortingspresident, leder i kontroll- og konstitusjonskomiteen og statsråd i forsvardepartementet og arbeids- og administrasjonsdepartementet.

10.30 Forventninger til og erfaringer med revisor

- ▶ Anders Anundsen (FrP), leder i Kontroll- og konstitusjonskomiteen på Stortinget

i Anders Anundsen er Stortingsrepresentant for Frp fra Vestfold. Han er leder av Kontroll- og konstitusjonskomiteen og har tidligere vært medlem i Kirke- utdannings- og forskningskomiteen. Anundsen er utdannet jurist.

11.00 Forventninger til og erfaringer med revisor

- ▶ Christian Hintze Holm (SV), ordfører i Nesodden kommune

i Christian Hintze Holm har vært ordfører i Nesodden kommune siden 2003. Han hadde før det fire perioder i kommunestyret, og hadde vært medlem av formannskapet fra 1999. Han møtte også som vararepresentant på Stortinget i perioden 2001-2005. Holm er utdannet historiker.

11.30 Pause

12.00 Oppfølging av intern kontroll

- ▶ Direktør Jonas Gaudernack PhD, PricewaterhouseCoopers AS

i Gaudernack har lang erfaring som revisor, rådgiver og spesialist innen corporate governance, risikostyring og internkontroll, inkludert internrevisjon. Han har erfaring fra en rekke bransjer, inkludert forsikring, telekom, kraft, it, venture capital, handel, offentlig sektor og shipping, hvor han har bistått med utvikling og implementering av risikostyrings- og internkontrollsystemer. Gaudernack avla høsten 2008 en doktorgrad i revisjon/internkontroll fra NHH, og er statsautorisert revisor og siviløkonom. Ved siden av direktørstillingen i PwC har Gaudernack en associate professor II stilling på NHH hvor han foreleser i internkontroll på Master i Regnskap og Revisjon.

13.00 Lunsj

14.00 Hva gir revisjonsaktiviteten verdi for de enkelte interessentene?

- ▶ Revisjonsdirektør Trygve Sørлие, Gjensidige

i Trygve Sørлие er statsautorisert revisor, CIA, CISA med mer og har erfaring med intern revisjon innenfor industri og finans siden 1982. Han har tidligere vært president, visepresident og medlem av styret i Norges Interne Revisorers Forening (NIRF) samt medlem av IIAs Professional Issues Committee (PIC) som blant annet utarbeider IPPFs "Practice Advisories" og "Practice Guides" i en årrekke. Han er nå medlem av IIAs Internal Audit Standards Board (IASB) som utarbeider de internasjonale interne revisjonsstandardene. Temaer som blant annet vil berøres er; Hvem er revisjonsaktivitetens interessenter?, Hvem gir trygghet/assurance til de enkelte interessentene? Hva forventer de enkelte interessentene?

14.45 Pause

15.15 Nye standarder/rammeverk – misligheter

- ▶ Underdirektør Dag Nenningsland, Riksrevisjonen

i Dag Nenningsland er underdirektør i Riksrevisjonen og leder kompetansegruppen for misligheter i Riksrevisjonen. Han har tidligere arbeidet som etterforsker i økokrimskorrupsjonsteam i 10 år, og har også arbeidet med økonomisk kriminalitet i Justisdepartementet.

program

16.00 Om forventinger, erfaringer og utfordringer i dialogen mellom departementet og Riksrevisjonen

▶ Avdelingsdirektør Astri Tverstøl, Arbeidsdepartementet

- i** Astri Tverstøl er avdelingsdirektør i Budsjett- og økonomiavdelingen i Arbeidsdepartementet, og har ansvaret for koordinering av departementets dialog med Riksrevisjonen. Denne dialogen er meget omfattende, ikke minst knyttet til aktuelle utfordringer i store virksomheter som Arbeids- og velferdsetaten og Statens Pensjonskasse. Tverstøl har arbeidet med økonomiforvaltning og styring i ulike departementer og som økonomidirektør i Lånekassen fra 2000 til 2004. Hun er utdannet statsviter

16.45–17.00 Avslutning, praktiske opplysninger

▶ Møteleder Kristin Amundsen

19.00 Middag

Tema for dagen: Utvikling innenfor metoder og standarder

26/10
tirsdag

08.50 Praktisk informasjon

▶ Møteleder Annette Gohn-Hellum, kommunerevisor i Oslo

09.00 Nytt fra Intosai – konsekvenser for offentlig revisjon i Norge

▶ Ekspedisjonssjef Jens Gunvaldsen, Riksrevisjonen

- i** Jens Gunvaldsen er ekspedisjonssjef i regnskapsrevisjonsavdeling i Riksrevisjonen og leder blant annet metodeutviklingen på regnskapsrevisjonen.

09.45 Pause og utsjekking

10.15 Internrevisjon – hva kan kommunerevisjonene og Riksrevisjonen bygge på?

▶ Generalsekretær Ellen Brataas, NIRF

- i** Ellen Brataas er generalsekretær i Norges Interne Revisorers Forening (NIRF). Hun har tidligere jobbet som seniorrådgiver hos Oslo og Akershus skattefogdkontor og Ernst & Young, IT-revisor hos EDB Business Partner og i Oslo kommunerevisjon.

10.30 Utviklingstendenser innenfor forvaltningsrevisjon nasjonalt og internasjonalt

▶ Ekspedisjonssjef Therese Johnsen, Riksrevisjonen

- i** Therese Johnsen er ekspedisjonssjef i en av forvaltningsrevisjonsavdelingene i Riksrevisjonen. Hun har vært sentral i oppbyggingen av forvaltningsrevisjonen i landet og leder blant annet metodeutviklingen i forvaltningsrevisjonen i Riksrevisjonen.

10.45 Utviklingstendenser innenfor forvaltningsrevisjon i kommunal sektor

▶ Avdelingsdirektør Lars Normann Mikkelsen, Kommunerevisjonen i Oslo

- i** Lars Normann Mikkelsen er avdelingsdirektør for Avdeling for forvaltningsrevisjon i Kommunerevisjonen i Oslo. Han har lang fartstid både som leder på området og fra tidligere som prosjektleder for forvaltningsrevisjoner, forsker og bedriftsutvikler i privat sektor.

11.00 Endringer i standardene for kommunal revisjon

▶ Avdelingsdirektør Unn Helen Aarvold, Kommunerevisjonen i Oslo

- i** Unn Helen Aarvold er avdelingsdirektør for Avdeling for regnskapsrevisjon i Kommunerevisjonen i Oslo og leder av NKRFs revisjonskomite. Hun er statsautorisert revisor og har bred erfaring innen regnskapsrevisjon, både fra privat og offentlig sektor. Aarvold har deltatt i arbeidet med standardene blant annet i Clarity-prosjektet.

11.15 Innlederne på formiddagen oppsummerer kort likheter og ulikheter ut fra den enkeltes ståsted.

11.30 Lunsj

program

SPOR 1

Anskaffelser

Hvordan revidere området – ulike angrepsvinkler. F. eks. i bredde- og/eller dybdeundersøkelser. Hvordan kommunisere funn/avvik. Mer og mindre alvorlige funn.

► Møteleder Annette Gohn-Hellum, kommunerevisor i Oslo

12.30 Casepresentasjon

► Fagansvarlig forvaltningsrevisor Kirsti Torbjørnson, Telemark kommunerevisjon IKS

12.50 Casepresentasjon

► Alf Eldar Bergset, leder Virksomhet- og risikostyring Økonomi/finans i Norsk Tipping A/S

13.20–13.30 Pause

13.30 Breddeundersøkelser av anskaffelser – som del av regnskapsrevisjonen

► Seniorrådgiver Janne Aassveen, Kommunerevisjonen i Oslo

14.10–14.20 Pause

14.20 Forvaltningsrevisjon av anskaffelser – presentasjon av ulike case

► Revisjonsrådgiver Per Langseth, Kommunerevisjonen i Oslo

15.00 Avslutning

SPOR 2

IT-revisjon – praktiske case

► Møteleder Trond Solås, avdelingsdirektør, forvaltningsrevisjon i Riksrevisjonen

12.30 Revisjon av håndtering av informasjonsikkerhet på alle departementsområdene

► Seniorrådgiver Stig Folkvord og seniorrådgiver Arthur Lio. Begge jobber i en metodeseksjon og er med i kompetansegruppen for ikt-revisjon i Riksrevisjonen

13.10 Eventuelle spørsmål og diskusjon

13.20–13.30 Pause

13.30 IT-revisjon – som integrert del av finansiell revisjon og forvaltningsrevisjon – erfaringer fra Kommunerevisjonen i Oslo

► Seniorrådgiver Jan Gunnar Thoresen, Kommunerevisjonen i Oslo

14.10 IKT-revisjon – som del av internrevisjonen

► Leder Kent M. E. Kvalvik, leder for Technology Risk Services, BDO AS og NIRFs nettverksgruppe for IKT-revisjon

14.50 Eventuelle spørsmål og diskusjon

15.00 Avslutning

SPOR 3

Misligheter

► Møteleder Trine Tengbom, avdelingsdirektør/internrevisor i Forskningsrådet

12.30 Riksrevisjonens arbeid mot misligheter og oppfølging av tips

► Underdirektør Dag Nenningsland, leder for kompetansegruppen for misligheter i Riksrevisjonen

Risikoanalyse og bruk av mal som støtteverktøy

► Seniorrådgiver Maria Puhr, medlem av kompetansegruppen for misligheter i Riksrevisjonen

Transaksjonsanalyser ved forebygging og avdekking av misligheter

► Maria Puhr

Mislighetsrisiko i forvaltningsrevisjoner

► Seniorrådgiver Kjell Kristian Dørum, medlem av kompetansegruppen for misligheter i Riksrevisjonen

14.00–14.10 Pause

14.10 Undersøkelse ved funn som gir mistanke om misligheter

14.10–14.35 ► Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Heidi Fjermeros, Nedre Romerike Distriktsrevisjon

14.35–15.00 ► Forvaltningsrevisor Lene Zahl Johnsen og leder regnskapsrevisjon Alf-Erlend Vaskinn, KomRev NORD IKS

15.00 Avslutning

Påmelding

- ▶ Påmeldingsfrist: 8. september 2010
- ▶ Bindende påmelding skjer via [NKRFs nettsider](#). Husk å oppgi hvilket spor du ønsker å delta på dag 2 ved påmelding.
- ▶ Faktura vil bli tilsendt etter påmeldingsfristens utløp.
- ▶ Det tas forbehold om endringer i programmet.

Avbestillingsbetingelser

- ▶ Avbestilling må skje skriftlig.
- ▶ Det vil ved avbestillinger etter påmeldingsfristens utløp kreves et gebyr på kr 500 til dekning av administrasjons-utgifter. Ved avbestilling senere enn en uke før konferansestart belastes 50 % av konferanseavgiften. Konferanse-materialet vil da bli ettersendt.
- ▶ Avbestilling ved legitimert sykdom behandles særskilt.
- ▶ Avmelding på konferansedagen, eller ev. uteblivelse, medfører full konferanseavgift.
- ▶ Ved hotellreservasjon kommer i tillegg ev. ansvaret overfor hotellet.
- ▶ Deltakelse kan ved behov overføres til en annen kollega.

Konferansepriser

Deltakelse m/overnatting og middag: ..... Kr
Deltakelse u/overnatting og middag: ..... Kr
Ekstra overnatting m/frokost fra
24. - 25. oktober 2010:..... Kr

Prisene inkluderer dokumentasjon, lunsj, drikke til måltidene og servering i pausene.

Konferansehotellet

[Clarion Hotel Oslo Airport, Gardermoen](#)

Forhåndsgodkjenning

- ▶ 13 timer i forhold til NKRFs regler for obligatorisk etter- og videreutdanning
- ▶ 12 CPE-poeng (Dipl. I.R., CIA, CGAP, CCSA og CFSA)

Kontaktpersoner

- ▶ **NIRF** Trine Tengbom, Telefon 22 03 71 87
tte@forskningsradet.no
- ▶ **NKRF** Annette Gohn-Hellum, Telefon 23 48 68 02
annette.gohn.hellum@krv.oslo.kommune.no
- ▶ **Riksrevisjonen** Trond Solås, Telefon 22 24 13 30
trond.solas@riksrevisjonen.no

6 400
4 600
1 195

Kontaktinformasjon til arrangørene

- ▶ **NIRF** Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo,
Telefon 93 23 79 12, post@nirf.org, www.nirf.org
- ▶ **NKRF** Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo,
Telefon 23 23 97 00, post@nkrf.no, www.nkrf.no
- ▶ **Riksrevisjonen** Postboks 8130 Dep, 0032 Oslo,
Telefon 22 24 10 00, riksrevisjonen@riksrevisjonen.no,
www.riksrevisjonen.no

